

MAKİNELİ KAFANIN
HİKÂYESİ

İskender Fahrettin Sertelli

Çeviri: Merve Köken

© KARAKARGA YAYINLARI 217

*Her hakkı saklıdır. Bu eserin aynen ya da özet olarak hiçbir bölümü,
telif hakkı sahibinin yazılı izni alınmadan kullanılamaz.*

**Kayıp Kitaplar Kütüphanesi-3
MAKİNELİ KAFANIN HİKÂYESİ**

İSKENDER FAHRETTİN SERTELLİ

Genel Yayın Yönetmeni: Mustafa Kutlukhan Perker

Yayın Koordinatörü: Mesud Ata

Yayına Hazırlayan: Bilge Kösebalaban

Latin Harflerine Çeviren: Merve Köken

Reklam ve Tanıtım Müdürü: Bilgen Ülgen

1. Baskı: Nisan 2020

ISBN: 978-605-7865-83-0

*İmtiyaz Sahipleri: Yelda Cumalhoğlu, Mustafa Kutlukhan Perker
KaraKarga Yayınları, Destek Yayınları'nın alt kuruluşudur.*

Yayıncı Sertifika No: 13226

Adres: Abdi İpekçi Cad. No 31/5

Nişantaşı / İstanbul

Tel: (0 212) 252 22 42

Fax: (0 212) 252 22 43

karakarga.com

info@karakarga.com

[karakargayayinlari](https://www.facebook.com/karakargayayinlari)

[karakargayayinlari](https://www.instagram.com/karakargayayinlari)

[karakargayayin](https://twitter.com/karakargayayin)

Baskı: Deniz Matbaa Mücellit

Adres: Maltepe Mahallesi Hastane Yolu,

Sokak No 1/6 Zeytinburnu - İstanbul

Tel: 0 212 613 30 06

Matbaa Sertifika No: 40200

Kayıp
Kitaplar
Kütüphanesi

İçindekiler

İskender Fahrettin Sertelli.....	7
Sunuş.....	9
ATEŞTEN ADAMIN ESRARI	
Şeytan Hadiye Serisinden.....	13
KORKUNÇ ŞATONUN ESRARI	
Bir Türk Polisininin Amerika'da Sergüzeşleri.....	31
İSKELETLER ARASINDA	
Bir Türk Polisininin Amerika'da Sergüzeşleri.....	59
DİRİLEN ÖLÜNÜN MACERASI	
İstanbul'un Arsen Lüpen'i Ele Geçmez Kadri'nin Sergüzeşleri.....	89
MAKİNELİ KAFANIN HİKÂYESİ	
İstanbul'un Arsen Lüpen'i Ele Geçmez Kadri'nin Sergüzeşleri.....	103

İskender Fahrettin Sertelli (NÂM-I DİGER BEHLÛL DÂNÂ)

1895 yılında doğan İskender Fahrettin Sertelli küçük yaşlarda iken babasının vazifesi gereği Yemen’de bulunmuştur. Gençlik dönemlerinde uzun seneler *Akşam* gazetesinde başyazar olarak çalışmış ve birçok alanda eser vermiştir. Birçok eseri de başyazar olduğu *Akşam*’da tefrika halinde yayımlanıp halka sunulmuştur. Sanatçı, özellikle Harf Devrimi’nden sonra da çok çalışmış ve bu dönemde kırkı aşkın telif eser yayımlamıştır. Milli Kütüphanе’nin zenginleşmesi için canla başla çalışmış ve döneminde halk tarafından büyük ilgi görmüş eserler yayımlamıştır. Günümüzde eserleri pek bilinmemekle birlikte sahaflarda eserlerine rastlamak mümkündür.

İskender Fahrettin Sertelli, Türk tarihinin ana hatları belirlendikten sonra milli şuurunu uyandırmak adına pek çok eser kaleme almıştır. Çünkü bu durumun halk arasında kök salmasını, halkın tarihsel hususlarda bilinçlenmesini hedeflemiştir. Ülkemizde tarihi roman akımının öncülerinden biri olan sanatçı *Abdülhamit ve Afrodit, Deliler Saltanatı, Telli Haseki, Bir Güneş Yükseliyor* isimli tarihi romanları yazmıştır. Ayrıca *Tarihten Sesler* isimli aylık Türkçe tarih dergisini de yayın hayatına kazandıran yazarın kendisidir. Ancak 1943’ten sonra yayın hayatına başlayan dergi sadece 25 sayı çıkabilmiş Sertelli’nin ölümünden sonra yayın hayatına çok kısa bir süre devam edebilmiştir. Batılıların *dime novel* olarak adlandırdığı tarzda da eserler vermiş olan sanatçı dönemin polisiye furçasına üç farklı karakterle giriş yapmıştır. Behlül

Dânâ müstearıyla yazılan bu polisiye serilerde üç karakter karşımıza çıkmaktadır: *İstanbul'un Arsen Lupen'i Elegeçmez Kadri*, *Şeytan Hadiye* ve *Türk Polis Hafiyesi Yılmaz*. Döneminde geniş kitleler tarafından okunan bu polisiye eserlerde üç karakterin eğlenceli maceralarını bulmak mümkündür. Daha sonra *dime novel* tarzını geliştiren yazar polisiye roman tarzında da eserler kaleme almıştır. Bunlara örnek olarak *Casus Mektebi*,(1929), *İngiliz Casusu Lawrance İstanbul'da* (1932) *Amerika'ya Kaçırılan Türk Kızı*(1937), *25 Kocalı Kadın* (1938) ve *Transatlantik Kundakçısı* (1941) gibi eserleri verebilir. Pek çok konuda eserler yazmış olan sanatçı aşk maceraları kaleme almaktan da geri durmamıştır. *Hint Yıldızı*, *Sakın Beni Okuma*, *Üç Çiçek Bir Böcek*, *Mukaddes Uçurum* yazarın bu tarzda yazdığı romanların en çok bilinenleridir. Edebiyat dışı eserlere de imza atan Sertelli, kişisel gelişim kitapları dahi yazmıştır. Bunun dışında kaleme aldığı bir de İngilizce-Türkçe sözlük bulunmaktadır.

Çok yönlü bir sanatçı olarak daima üreten ve halkı aydınlatmaya çalışan sanatçı çok erken bir yaşta hayatını kaybetmiştir. 1943 senesinde 48 yaşında hayata gözlerini yuman sanatçı bıraktığı eserlerle yazın dünyamızdaki yerini almıştır.

ESERLERİ

Roman:

Abdülhamit ve Afrodit , *Deliler Saltanatı*, *Telli Haseki*, *Hint Yıldızı* , *Sakın Beni Okuma!*, *Bir Güneş Yükseliyor*, *Üç Çiçek Bir Böcek* , *Casus Mektebi* , *Sahte Prenses* , *İngiliz Casusu Lavrens İstanbul'da*, *Amerika'ya Kaçırılan Türk Kızı*., *25 Kocalı Kadın*, *İstanbul'u Nasıl Aldık?*, *Öldüren Kadın* , *Sebâ Melikesi Belkıs*, *Casus Mektebi*, *Semiramis*, *Asya'dan Bir Güneş Doğuyor*, *Barbaros Gençliği*, *Akınları ve Ölümü*, *Transatlantik Kundakçısı*, *Dünya Ağlıyor*, *Temuçin* , *Kutuplarda Bir Türk Kızı*, *Mukaddes Uçurum*

Polisiye Seriler:

İstanbul'un Arsen Lupen'i Elegeçmez Kadri *Şeytan Hadiye*, *Türk Polis Hafiyesi Yılmaz*.

Oyun:

Paris'te Bir Türk Kızı, *Frenkililer*, *Siyah Gölgeler*, *Dora*, *Anadolu Yıldızı*, *Kadınsız Dünya*, *Uyanan Kin*, *Siyah Elmas*

Sunuş

İnsan macerası dünyamızda başladığı günden beri kurmaca da insanlığın zihninde ve evreninde yerini almıştır. Yani insan her daim bir şeyleri tahkiyeli unsurlarla sentezleyip anlatma arzusuyla kurmaca evrenin kapılarını açmıştır. Kurmaca unsurları geliştikçe bu durum ete kemiğe bürünüp bir sanat halini almış ve edebiyat, sanat dalları içerisinde kurmaca evrenin en çok bulunduğu sanat haline gelmiştir. Hal böyle iken bu evrende iz bırakacak sayısız eser meydana getirilmiştir. Bazı eserler klasik olmuş ve evrenselliği yakalayarak tüm dünyayı kucaklamıştır. Özellikle roman ve hikâyede, Türk ve dünya edebiyatında önemli eserler, gerek döneminde gerekse günümüzde okuru ile kavuşmuş ve kavuşmaya devam etmektedir. Bazı eserler ise döneminde bazı şartlar elvermediğinden okuru ile buluşamamış belki de buluşsa bile yeterli reaksiyonu alamamışlardır.

İşte bu eseri günümüz Türkçesine çevirip siz değerli okurlarımıza sunma sebebimiz bugüne ulaşamamış bu öykülerin ve yazarının günümüz okuru ile buluşmasına vesile olmaktı. Şeytan Hadiye serisini

2013'te Latin alfabesine çevirip yayınlamış olan değerli akademisyenler Seval Şahin, Didem Ardalı Büyükerem ve Banu Öztürk'ten sonra "Şeytan Hadiye" serisinden "Ateşten Adamın Esrarı" adlı bir öykünün de yer aldığı İskender Fahrettin Sertelli'nin bu öykü seçkisi ile yazarımızı tanıtmaya misyonunu devam ettirmek bizim için gurur verici olacaktır. Henüz 48 yaşında kaybettiğimiz değerli edebiyatçımız Sertelli hayatı boyunca çok üretken bir yazar olmuş ve tarihi romanlardan, çevirilere, gazete tefrikalarından, sözlüğe, kendi yayınevinden çıkardığı dergilerden tiyatro oyunlarına kadar türlü dallarda çok geniş bir yazın hayatı olmuştur. Burada çevirdiğimiz beş öykü de Behlül Dâna takma ismi ile yazdığı İngilizce "dime novel" olarak anılan, çok değerli araştırmacı yazar Erol Üyepazarcı'nın verdiği adıyla da "onparalık öyküler" türünde yazmış olduğu üç ayrı polisiye serisinden üç karakter olan Şeytan Hadiye, Amerika'da bir Türk Polisi Yılmaz ve Ele Geçmez Kadri'nin öykülerinden yaptığımız seçkilere. Bu beş öyküden "Ateşten Adamın Esrarı" dışında hiçbir öykünün daha önce Latin alfabesi ile yayımlanmış bir versiyonunun olmadığını söyleyebiliriz.

Polisiye kurguları ile göze çarpan öykülerde bizim ilk gözümüze çarpan, öykü isimlerinin ilgi çekiciliği, dolayısıyla bu beş öyküyü seçme nedenimiz de işte başlıklardaki fantastik unsurlar oldu.

Osmanlı Türkçesi ile yazılmış metinler önce Latin alfabesine çevrildi daha sonra ise bazı arkaik ifadeler güncel olanla değiştirilerek sadeleştirildi. Yabancı

karakterlerin isimleri orijinal metindeki gibi Türkçe okunuşlarıyla bırakıldı.

Keyifli okumalar dileriz.

Şubat 2020, Kadıköy

Merve Köken

Bilge Kösebalaban

ATEŞTEN
ADAMIN ESRARI

ŐEY TAN HADIYE SERİSİNDEN

1

Majestik Tiyatrosu'nun localarından birinde uzun boylu şişmanca ve kibar bir adamla zayıf ve orta boylu birisi konuşuyorlardı:

-Karşımızdaki sahneden etrafa neşeler saçıldığı halde siz çok asabi ve heyecanlı görünüyorsunuz albay hazretleri.

-Azizim Çarls! Siz benim yerimde olsanız burada huzurla bir dakika bile oturamazsınız.

-Sebebini sormama müsaade eder misiniz?

-Rica ederim, bilmiyor gibi soruyorsunuz. Kızımın hastalığını unuttunuz mu?

-Afedersiniz_onu hiç hatırıma getirmemiştim. Miss Helen bence endişe edilecek bir hasta değildir.

-Ne kadar geniş yüreklisiniz doktor.

-Tersine, çok hassas bir adamım. Fakat kızınızda hiçbir hastalık görmediğim için endişenizi ve özellikle kendisinden bahsederken "hasta" kelimesini kullanmanızı lüzumsuz görüyorum.

-Aman dostum, rica ederim susunuz. Çünkü sözlerinizde işe yarayacak bir tek kelime bile yoktur. Helen, kötü rüyalarını her gece görüp durur ve günden güne kilosundan biraz daha kaybederken kızımda